

Tulevaisuuden näkökulmia tietoyhteiskuntavalmiuksiin

Päivi Häkkinen

*PERUSOPETUS 2020 –
Tietoyhteiskuntavalmiudet
18.3.2010, Opetushallitus, Helsinki*

1934 2009

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

*Millaista osaamista
tulevaisuudessa tarvitaan ja
halutaan edistää?*

1934 2009

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Haasteita ja mahdollisuuksia

- ❖ Tämän päivän ja tulevaisuuden tietoyhteiskunta edellyttää:
Organisoituneiden tiedonrakenteiden lisäksi yleisiä (kognitiivisia) valmiuksia: oppimisen säätely, strategiset taidot, kriittinen ajattelu, ongelmanratkaisu, luovuus, yhteisöllinen tiedonrakentelu, sosiaaliset taidot, tiedonhankintataidot, tvt-käyttötaidot
- ❖ Teknologia voi:
Olla luomassa oppimisympäristöjä sekä oman ajattelun kehittämiseksi että jaetun ymmärryksen rakentamiseksi eri osapuolten välillä

Pakottaa oppimiskäsityksen tietoisempaan pohdintaan

1934 2009

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

**TEKNOLOGIA
KEHITTYY...**

**KAIKKIALLA
LÄSNÄOLEVA
TEKNOLOGIA**

SOSIAALINEN MEDIA

VIRTUAALIMAAILMAT

**PELINOMAISET
OPPIMISYMPÄRISTÖT**

**KESTÄVÄT
OPPIMISTEOREETTISET
PERUSTEET...**

**JA NIISTÄ JOHDETUT
PEDAGOGISET
PERIAATTEET...**

**AJATUKSELLINEN
AKTIIVISUUS**

**YMMÄRTÄVÄN
OPPIMISEN STRATEGIAT**

ONGELMAPERUSTAISUUS

MERKITYKSELLISYYS

MONIMUTKAISET ONGELMAT

**YHTEISÖLLINEN
TIEDONRAKENTAMINEN**

23.3.2010

1934 2009

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Sosiaalisella vuorovaikutuksella ja yhteisöllisellä teknologialla yleisen inhimillisen näkökulman lisäksi tiedon rakennusprosessia tukeva vaikutus.

1934 2009

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Yhteisöllinen oppiminen voi olla parhaimmillaan...

Tiimien ja verkostojen yhteistä tiedon luomista ja jäsentelyä

Koordinoitua yhdessä työskentelyä

Sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin ja jaettuun toiminnan arviointiin

Jaetun ymmärryksen rakentamista

Vaativia kognitiivisia toimintoja (selittäminen, argumentointi, neuvottelut, kysyminen)

Monimutkaisten ajatteluprosessien ulkoistamista ja edelleenkehittämistä -> älyllisen toiminnan rajojen ylittämistä yhteisön avulla, enemmän kuin osiensa summa ("kun toiselle selittää, ymmärtää itsekin paremmin")

1934 2009

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Yhteisöllisen oppimisen realismi...

Lyhyet
keskustelupolut

Faktoja
selitysten sijasta
Kysymysten
tekemisen
vaikeus

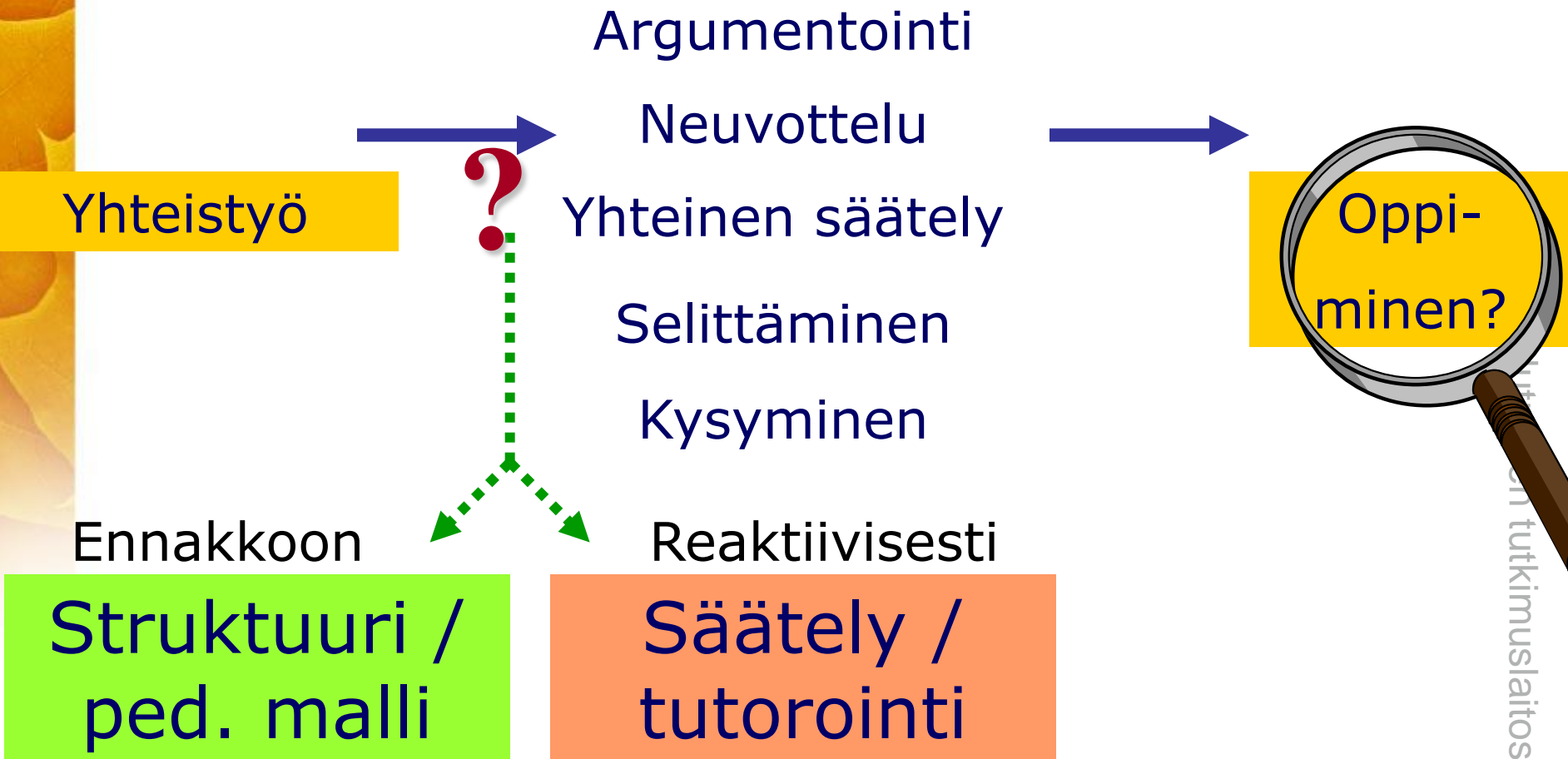
Eri näkökulmien
koordinointi
Vastavuoroinen
ymmärrys

Vapaa-
matkustajat
Jengiytyminen
tehtävän
ympärille

'Heitteille jättö'
Ei todellisia
ryhmätehtäviä

Vaatii
sitoutumista ja
aikaa

Ei yksittäinen psykologinen prosessi tai pedagoginen metodi...

*Kuinka luoda teknologiaa
hyödyntäviä, monimuotoisia
pedagogisia ratkaisuja, jotka
tukevat ymmärtävää oppimista
ja tietoyhteiskuntavalmiuksia?*

1934 2009

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Haasteita

- Sosiaalinen media -> PLE-konsepti
 - Henkilökohtaisuus – yhteisöllisyys, informaali – formaali, oppilaitosrajat
 - Työkalut muodostavat löyhän ja helposti muokattavan kokonaisuuden (personoitavuus, alustariippumattomuus)
 - Elämänmittaisen ja -laajuisen oppimisen ideologia
- Itsesäätelyyn, oppimistaitoihin ja motivaatioon liittyvät erot korostuvat avoimissa oppimisympäristöissä
- Pedagogisesti, toiminnallisesti, tilallisesti ja teknologisesti integroidut oppimisympäristöt
- Opettajan rooli: ” from the sage on the stage to the guide on the side”

1934 2009

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Muutosten onnistumisen edellytyksiä

23.3.2010

1934 2009

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Arviointikäytännöt voimakas ohjaava tekijä

- Perinteisten arviointimenetelmien kykenemättömyys pureutua tietoyhteiskuntavalmiuksien arviointiin.
- Operationaaliset, kapea-alaiset ja helposti mitattavat tiedot ja taidot -> kuinka oppilaat käyttävät teknologiaa ajattelun työvälineenä etsiäkseen, tuottaakseen, hallitakseen, jäsentääkseen ja jakaakseen tietoa sekä ratkoakseen monimutkaisia ongelmia yksilöllisesti ja yhteisöllisesti!!
- Oppiaineiden ylimenevät taidot ja osaamisalueet, joita tulevaisuuden työelämä tarvitsee ja joita koulutuksen avulla kehitetään.

1934 2009

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Opettajien valmiudet

- Suomalaisen koulun vahvuudet: tasa-arvo, opettajien autonomia, kehittävä arviointi, ei standardoidun testauksen perinnettä...
- Kirjava käytäntö eri puolilla sen suhteen kuinka opettajankoulutus valmistaa tulevia opettajia tietoyhteiskuntavalmiuksien opettamiseen ja oppimiseen
-> opettajien perus- ja täydennyskoulutus, rehtorit..
- Tarvitaan opettajia joilla tietoyhteiskuntavalmiudet sekä kyky rakentaa niitä edistäviä oppimisympäristöjä
- Oppimisen ja teknologian suhde: ymmärrettävä vähän teknologiasta jotta kapasiteettia jää pedagogiseen kehittelyyn
- Top-down ja bottom-up –lähestymistapojen yhdistäminen

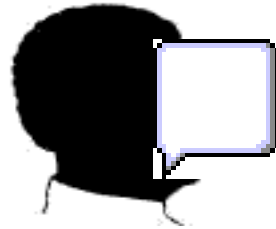

1934 2009

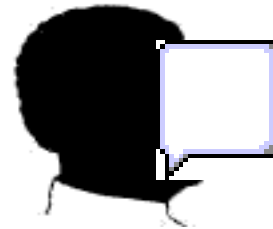
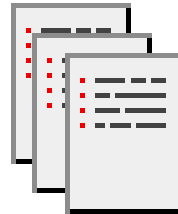
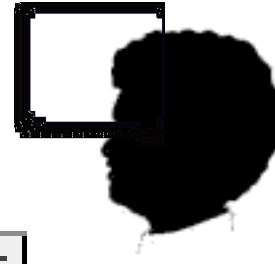
JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Hyvien käytäntöjen skaalautuminen edellyttää saumatonta yhteistyötä

TUTKIMUS

KEHITTÄMINEN

OPETTAJAT /
OPISKELIJAT

KIITOS !!

23.3.2010

1934 2009

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO